

SAMORZĄD WOJEWÓDZTWA
WIELKOPOLSKIEGO

WOJEWÓDZKI URZĄD PRACY
W POZNANIU

WIELKOPOLSKI RYNEK PRACY

ZATRUDNIANIE CUDZOZIEMCÓW ZE
WSCHODU W SEKTORZE ROLNICZYM
NA PRZYKŁADZIE POWIATU KALISKIEGO

suplement

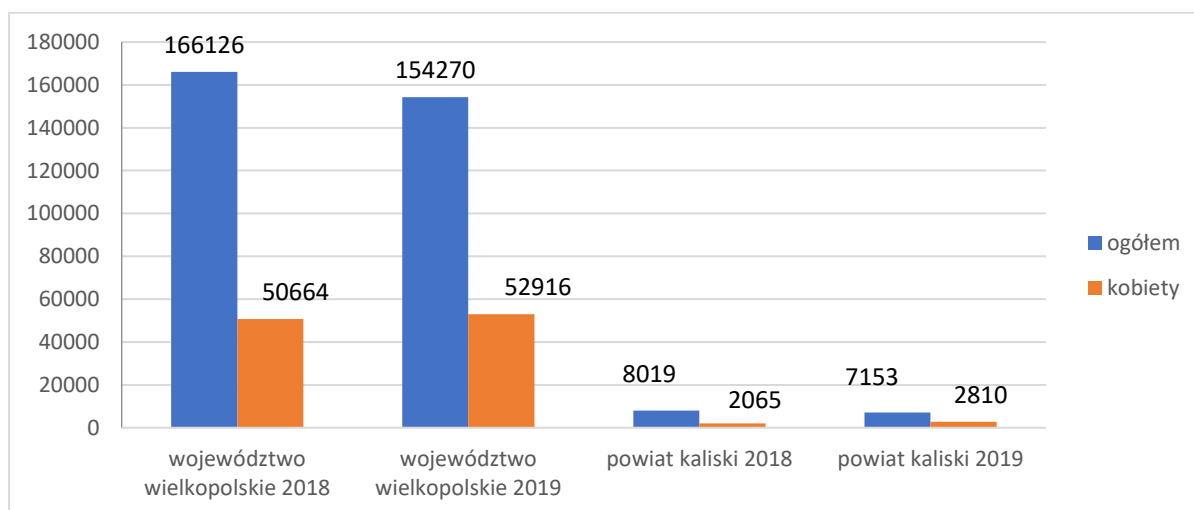
opracowanie własne

MARZEC 2020

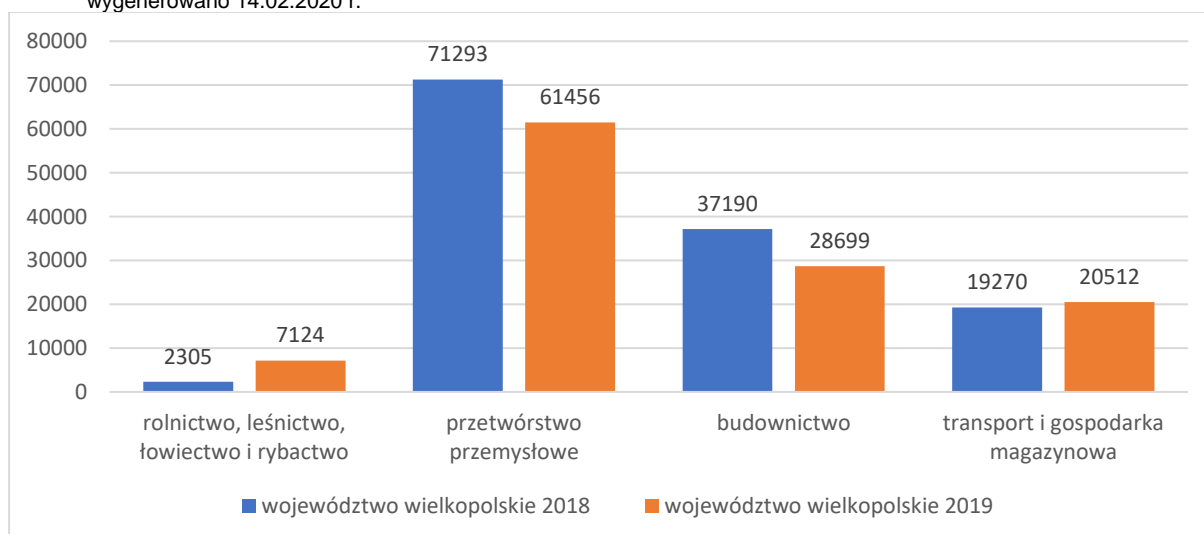
W WIELKOPOLSCE SPADA LICZBA ZAREJESTROWANYCH OSWIADCZEŃ O POWIERZENIU PRACY CUDZOZIEMCOM ZE WSCHODU

Opierając się na danych statystycznych z lat 2018 i 2019 można zauważyć, że nastąpił spadek liczby zarejestrowanych oświadczeń o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcom pochodzącym ze Wschodu. Ta tendencja, w skali ogólnej dotyczy całego województwa wielkopolskiego.

Liczba zarejestrowanych oświadczeń o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcom w latach 2018-2019 na terenie województwa wielkopolskiego

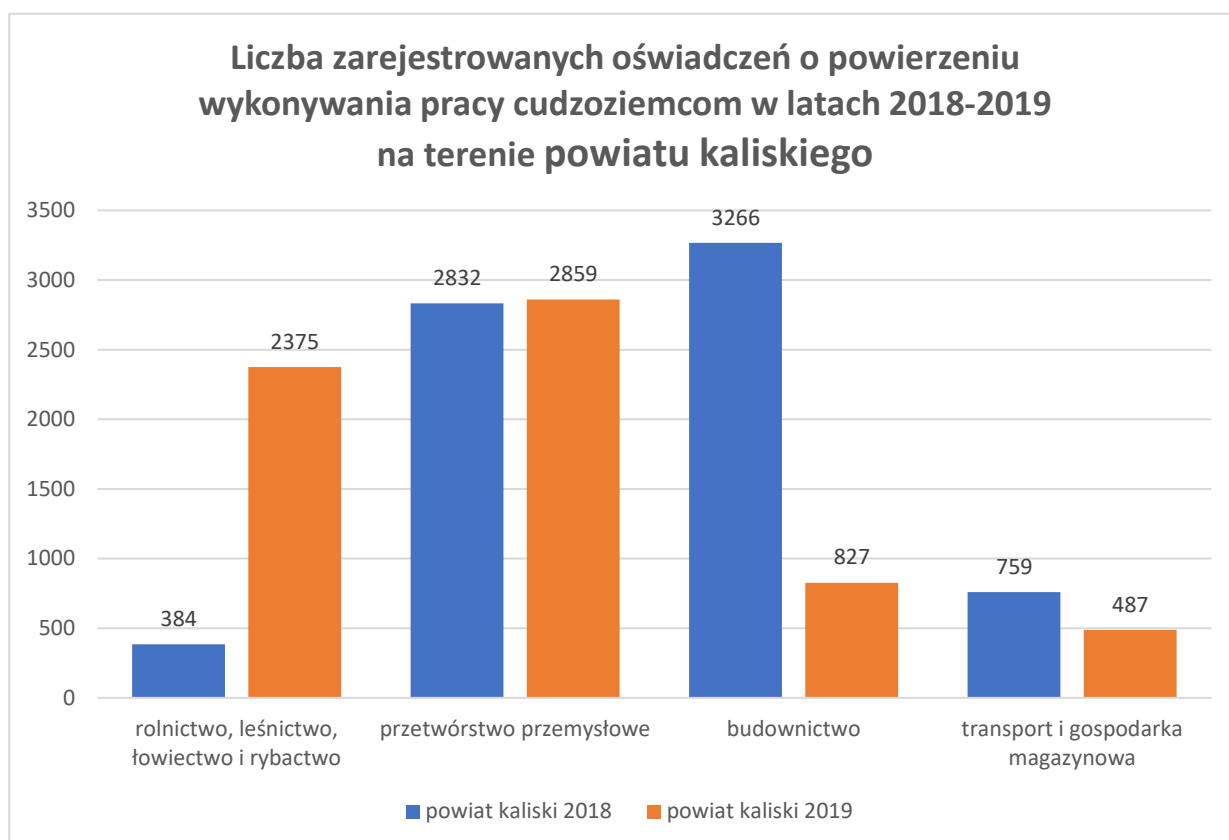

Źródło: Centralny System Analityczno-Raportowy MRPiPS. Dane za rok 2018 wygenerowano 21.02.2020 r., dane za rok 2019 wygenerowano 14.02.2020 r.

Źródło: Centralny System Analityczno-Raportowy MRPiPS. Dane za rok 2018 wygenerowano 21.02.2020 r., dane za rok 2019 wygenerowano 14.02.2020 r.

W Wielkopolsce odnotowano ponad 7% mniej oświadczeń w roku 2019 niż w 2018. Należy podkreślić, że w ostatnich 2 latach dochodziło do znacznych fluktuacji w poszczególnych sekcjach określonych w Polskiej Klasyfikacji Działalności w zakresie liczby zarejestrowanych oświadczeń. Największy spadek wg sekcji PKD odnotowano w budownictwie i w przemyśle. W powiecie kaliskim znaczący spadek odnotowano również w budownictwie oraz w transporcie i gospodarce magazynowej.

Źródło: Centralny System Analityczno-Raportowy MRPiPS. Dane za rok 2018 wygenerowano 21.02.2020 r., dane za rok 2019 wygenerowano 14.02.2020 r.

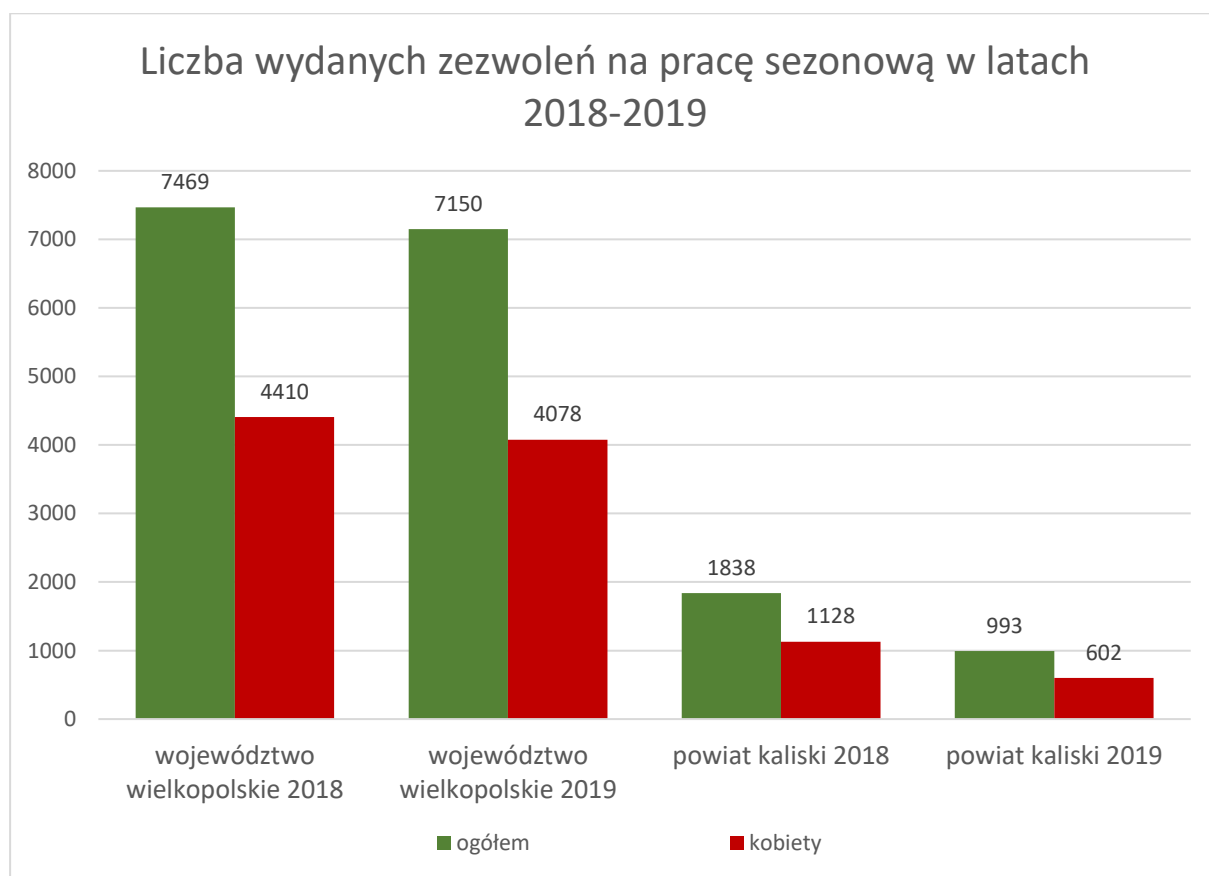
Wzrost zatrudnienia w sektorze rolniczym, a spadek zatrudnionych w budownictwie czy w transporcie i gospodarce magazynowej może świadczyć o przetasowaniach na rynku pracy. Trudno jednoznacznie stwierdzić, czy pracownicy nie znajdujący pracy w budownictwie podejmują ją np. w rolnictwie. W budownictwie najczęściej zatrudniani są mężczyźni, mający również większe wymagania finansowe. W sektorze rolniczym, płace są najniższe, a to one są wyznacznikiem zainteresowania podjęciem pracy w tej branży. Mężczyźni głównie zatrudniani są przy przeładunku, transporcie i obsłudze maszyn rolniczych. Praca w rolnictwie nie

wymaga szczególnych umiejętności i uprawnień, może ją wykonywać pracownik po krótkim przeszkoleniu. Brak wymogu posiadania odpowiedniego wykształcenia i szczególnych kwalifikacji stwarza możliwość zatrudnienia w tej branży osób słabo wykształconych, nastawionych na krótki pobyt w Polsce i szybki zarobek.

SPADEK LICZBY ZAREJESTROWANYCH ZEZWOLEŃ NA PRACĘ SEZONOWĄ CUDZOZIEMCÓW ZE WSCHODU

Dane statystyczne zebrane z dwóch ostatnich lat potwierdziły, że w roku 2019 nastąpił w Wielkopolsce nieznaczny spadek (o niecałe 5%) liczby wydanych cudzoziemcom zezwoleń na pracę sezonową. Większy, bo prawie 8% spadek dotyczy kobiet.

W tym miejscu również należy zauważyć, że są to dane ogólne zebrane dla całego województwa. Sytuacja ta wygląda odmiennie w poszczególnych powiatach. Na 31 powiatów w województwie, w 14 odnotowano spadek liczby zezwoleń na pracę sezonową a w 17 wzrost. Duży spadek liczby zezwoleń odnotowano głównie w powiatach: gnieźnieńskim, kaliskim i leszczyńskim.

Źródło: Centralny System Analityczno-Raportowy MRPiPS. Dane za rok 2018 wygenerowano 21.02.2020 r., dane za rok 2019 wygenerowano 14.02.2020 r.

W samym powiecie kaliskim liczba wydanych zezwoleń na pracę sezonową w 2019 roku, w stosunku do roku 2018 spadła o 54%. Głównym powodem takiej sytuacji, wg informacji uzyskanych od pracowników powiatowych urzędów pracy, jest zmiana we wrześniu 2018 r. rozporządzenia MRPIPS w sprawie podklas działalności według Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD), w których wydawane są zezwolenia na pracę sezonową cudzoziemca. Z prac sezonowych wyłączona została działalność związana z uprawą grzybów, pomidorów i ogórków w szklarniach ogrzewanych.

Malejąca liczba cudzoziemców ze Wschodu chętnych do podjęcia zatrudnienia na terenie Polski może stanowić duże wyzwanie dla polskiego rynku pracy. Niekoniecznie może to oznaczać odpływ pracowników na masową skalę np.: do Niemiec gdzie wymagana jest znajomość języka niemieckiego oraz udokumentowane kwalifikacje zawodowe. Również przewidywana emigracja pracowników do Czech nie powinna znacząco wpłynąć na spadek zainteresowania pracowników pracą w Polsce.

Większy wpływ na spadek liczby cudzoziemców chętnych do podjęcia pracy może mieć polepszająca się sytuacja na Ukrainie, niosąca za sobą m.in. wzrost płac.

Polska nadal jest atrakcyjniejsza dla pracowników ze Wschodu z powodu bliskiego położenia geograficznego oraz podobieństwa kulturowego i językowego. Jedynie warunki płacowe mogą być przyczyną poszukiwania przez pracowników ze Wschodu nowych rynków pracy.

CORAZ CHĘTNIEJ ZATRUDNIAMY W WIELKOPOLSCE KOBIE TY ZE WSCHODU

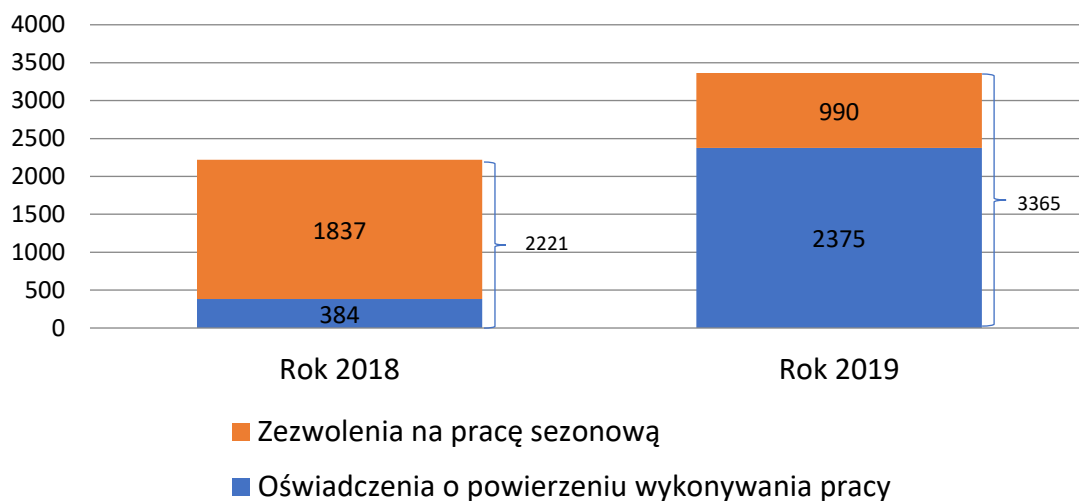
Pomimo spadku ogólnej liczby oświadczeń o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcom w 2019 roku w Wielkopolsce odnotowano wzrost liczby zarejestrowanych oświadczeń o powierzeniu wykonywania pracy kobietom z wschodniej granicy. W Wielkopolsce był to wzrost o ponad 4%, a w powiecie kaliskim aż o ponad 36%. Dane z lat 2018 i 2019 jednoznacznie wskazują, że wśród pracowników w rolnictwie coraz większy procent stanowią kobiety (ponad 60%). Kobiety najczęściej zatrudniane są przy pielęgnacji roślin, zbiorze owoców i warzyw oraz przy ich sortowaniu.

POWIAT KALISKI PRZYCIĄGA CUDZOZIEMCÓW

Porównując dane statystyczne dotyczące sektora rolniczego w Wielkopolsce i w powiecie kaliskim okazuje się, że powiat kaliski dominuje pod względem liczby zatrudnionych cudzoziemców ze Wschodu w tym sektorze. W Wielkopolsce w sektorze rolniczym w 2018 roku zarejestrowano 2305 oświadczeń o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcom oraz 7401 zezwolenia na pracę sezonową, co daje łącznie liczbę **9706**. W roku 2019 zarejestrowano 7124 oświadczenia i 6971 zezwoleń, co daje liczbę **14095**. Zatem w ciągu roku 2019 odnotowano aż 45% wzrost zainteresowania pracodawców zatrudnieniem cudzoziemców.

W powiecie kaliskim, jak wynika z danych Centralnego Systemu Analityczno-Raportowego MRPiPS, wzrost ten osiągnął poziom jeszcze wyższy, bo aż 52%. W roku 2018 zarejestrowano 384 oświadczenia o powierzeniu wykonywania pracy w rolnictwie oraz 1837 zezwoleń na pracę sezonową, co daje łącznie liczbę **2221**. W roku 2019 wydano odpowiednio 2375 oświadczeń oraz 990 zezwoleń, co daje łącznie liczbę **3365**.

Zatrudnienie cudzoziemców w rolnictwie w powiecie kaliskim

Źródło: Centralny System Analityczno-Raportowy MRPiPS. Dane za rok 2018 wygenerowano 21.02.2020 r., dane za rok 2019 wygenerowano 14.02.2020 r.

Należy zauważyć, że powiat kaliski jest „zagłębiem” szklarniowym w Wielkopolsce. Pracodawcy zatrudniający cudzoziemców w tej branży, dzięki zmianie w podklasie działalności według Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD, skorzystali z możliwości uproszczonego zatrudnienia cudzoziemców z korzyścią dla

ich działalności dlatego zdecydowanie wzrosła liczba zarejestrowanych oświadczeń o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcom w sektorze rolnictwa - prawie o 209 %.

Wprowadzone nowe regulacje prawne w Polsce spowodowały, że pracodawcy chętniej powierzają pracę na podstawie oświadczeń o powierzeniu wykonywania pracy niż na podstawie zezwoleń na pracę sezonową. Jak wynika z informacji uzyskanych w PUP w Kaliszu, pracodawcy, którzy wcześniej powierzyli pracę cudzoziemcom ze Wschodu na podstawie oświadczenia o powierzeniu wykonywania pracy, coraz częściej zatrudniają ich na podstawie umowy o pracę, by później wystąpić do Wojewody Wielkopolskiego o wydanie zezwolenia na pracę dla cudzoziemca na dalsze zatrudnienie na okres do 3 lat. Pozwala to pracodawcom na mniejszą fluktuację kadr i lepsze przygotowanie pracowników do ich obowiązków zawodowych.

Aktualnie trwają prace nad kolejną zmianą przepisów dotyczącą wyłączenia niektórych rodzajów działalności, w których można będzie zatrudniać na podstawie oświadczenia o powierzeniu wykonywania pracy.